

Ένας Χρόνος COVID-19 στην Α΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική του ΕΚΠΑ στο Νοσοκομείο Αλεξάνδρα

Στις 20 /3/2021 η Α΄ Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική του ΕΚΠΑ σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Περιγεννητικής Ιατρικής διοργάνωσε Ημερίδα με θέμα «Ένας χρόνος COVID-19 στη Μαιευτική και Γυναικολογία» όπου παρουσιάστηκαν τα νεώτερα δεδομένα για την επίδραση της λοίμωξης από το νέο κορωνοϊό SARS-CoV-2 στις γυναικολογικές ασθενείς και στις εγκύους . Επιπλέον παρουσιάστηκε η εμπειρία της κλινικής στην αντιμετώπιση των περιστατικών γυναικών θετικών στον SARS CoV-2 .

Σύμφωνα με όσα παρουσιάστηκαν και έχουν συλλεχθεί το τελευταίο έτος από ασθενείς με COVID-19 κατά τη διάρκεια τα κύησης υποδεικνύουν αυξημένο κίνδυνο νοσηλείας και σοβαρής νόσησης συγκριτικά με γυναίκες ίδιας ηλικίας που δεν είναι έγκυες. Είναι άλλωστε γνωστό πως οι αναπνευστικές εφεδρείες των εγκύων είναι περιορισμένες λόγω του κυήματος. Επιπλέον εμφανίζουν μεγαλύτερη ευπάθεια στις αναπνευστικές λοιμώξεις (πχ. γρίπη).

Στο Νοσοκομείο Αλεξάνδρα, έχει συγκροτηθεί ομάδα, με σκοπό την αντιμετώπιση κρουσμάτων του SARS-CoV-2, η οποία αποτελείται από μέλη της Α΄ Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής: τον Καθηγητή και Διευθυντή της Κλινικής, **Αλέξανδρο Ροδολάκη**, τον Καθηγητή **Γεώργιο Δασκαλάκη**, την Επίκουρη Καθηγήτρια **Μαριάννα Θεοδωρά** και τον Μαιευτήρα Ιατρό **Κωνσταντίνο Τασιά** και από μέλη του Νεογνολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου: τη Διευθύντρια του Τμήματος, **Ειρήνη Λουκάτου** και την Επιμελήτρια Α΄ του Τμήματος **Κλάρα Σταμούλη**. Επιπλέον συνδρομή παρέχεται από Ιατρούς της Μονάδας COVID της Θεραπευτικής Κλινικής του Νοσοκομείου Αλεξάνδρα: **Ελένη Κορομπόκη** και **Ιωάννα Διαλούπη**. Επιπλέον, ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμμετοχή του Διευθυντή του Αναισθησιολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου **Δημήτρη Βαλσαμίδα**.

Από τον Μάρτιο 2020 έως τον Μάρτιο 2021, αντιμετωπίστηκαν 73 έγκυες γυναίκες θετικές στον κορωνοϊό SARS-CoV-2. Το 82% των γυναικών ήταν ασυμπτωματικές, γεγονός που συμφωνεί με τα διεθνή δεδομένα σύμφωνα με τα οποία τα $\frac{3}{4}$ των εγκύων που μολύνονται από το νέο κορωνοϊό παραμένουν ασυμπτωματικές. Οκτώ έγκυες (15%) είχαν ήπια συμπτωματολογία ενώ 3 γυναίκες (3%) ανέπτυξαν σοβαρή ή πολύ σοβαρή συμπτωματολογία και οι οποίες χρειάστηκαν υποστήριξη της αναπνευστικής τους λειτουργίας. Συγκεκριμένα οι δύο από τις τρεις αυτές εγκύους χρειάστηκαν διασωλήνωση, αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς σε συνεργασία με την μονάδα COVID της Θεραπευτικής κλινικής του ΕΚΠΑ και πλέον είναι σε σταθερά βελτιωμένη κατάσταση.

Μέχρι σήμερα έχουν γεννήσει οι 63 από τις 73 γυναίκες. 26 γυναίκες γέννησαν με φυσιολογικό τοκετό και 37 με καισαρική τομή (58%). Η ένδειξη των καισαρικών ήταν κυρίως μαιευτικοί λόγοι ενώ σε δύο περιπτώσεις την καισαρική επέβαλε η ταχεία επιδείνωση της κατάστασης της μητέρας λόγω του κορωνοϊού.

Τέλος με λοίμωξη Covid-19 νοσηλεύτηκαν, επίσης, 1 έγκυος με κύηση πρώτου τριμήνου, 2 με κύηση δευτέρου τριμήνου, 3 με κύηση τρίτου τριμήνου και 1 με εξωμήτριο κύηση και συντηρητική αντιμετώπιση.

Τα νεογνά, εφόσον δεν παρουσιάζουν κάποιο σύμπτωμα, πηγαίνουν στον θάλαμο με τις μητέρες τους. Ενθαρρύνεται ο μητρικός θηλασμός με μέτρα ατομικής προστασίας.

Ταυτόχρονα η Α' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική συνέχισε καθ' όλη τη χρονική διάρκεια της πανδημίας, η οποία βρίσκεται στην κορύφωση της, συνέχισε και συνεχίζει να παρακολουθεί και να υποστηρίζει την Υγεία των γυναικών με παροχή μαιευτικής και γυναικολογικής φροντίδας. Συγκεκριμένα τους 12 τελευταίους μήνες έχουν γίνει περισσότερες από 4700 εξετάσεις ρουτίνας εγκύων και 2703 εξετάσεις εγκύων ως επείγοντα περιστατικά. Έγιναν **4958 εισαγωγές εγκύων για παρακολούθηση και αντιμετώπιση** ενώ **διακεκραιώθηκαν 3558 τοκετοί**. Τέλος σε όλα τα ειδικά τμήματα του Νοσοκομείου συνεχίζουν να εξετάζονται έγκυες ασθενείς τηρώντας τους αριθμητικούς περιορισμούς που έχουν επιβληθεί από το Υπουργείο Υγείας.

Στην ίδια Ημερίδα ανακοινώθηκαν και η εμπειρία του Νεογνολογικού τμήματος του Νοσοκομείου «ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ» Συγκεκριμένα κατά το έτος της πανδημίας συνολικά 3.929 νεογνά στο Νοσοκομείο από τα οποία 63 νεογνά ήταν μητέρας με COVID -19 τέστ (+) στην γέννηση. Τα 44 νεογνά από αυτά παρέμειναν σε rooming in με την μητέρα τους , 5 νεογνά νοσηλεύτηκαν λόγω παθολογίας στο Νεογνολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου και 14 νεογνά διακομίσθηκαν σε άλλο νοσοκομείο λόγω έλλειψης θέσης. Σε όλα τα νεογνά στα οποία η θεραπευτική διαχείριση έγινε στο Νεογνολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου, διενεργήθηκαν τέστ Covid σύμφωνα με τα πρωτόκολλα και ήταν όλα αρνητικά. Το σύνολο των νεογνών που παρέμειναν στο Νοσοκομείο μας εξήλθαν σε άριστη γενική κατάσταση για το σπίτι τους.

Αντίστοιχα αποτελέσματα δημοσιεύθηκαν και στο περιοδικό Nature (*Nature* **591**, 193-195 (2021)) σχετικά με τη λοίμωξη COVID-19 σε έγκυες γυναίκες. Μετανάλυση 77 μελετών ανέδειξε πως οι έγκυες αποτελούν ομάδα υψηλού κινδύνου για τη σοβαρή νόσηση από το νέο κορωνοϊό. Η συγκεκριμένη ανάλυση περιέλαβε 11.400 γυναίκες με υποψία ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη COVID-19. Η πιθανότητα για εισαγωγή σε μονάδα εντατικής θεραπείας ήταν 62% υψηλότερη συγκριτικά με γυναίκες ίδιας ηλικίας και η ανάγκη για μηχανικό αερισμό 88% υψηλότερη. Επιπλέον ο κίνδυνος πρόωρου τοκετού ήταν αυξημένος. Το ενθαρρυντικό είναι πως τα νεογνά συνήθως δε νοσούν και είναι αρνητικά στον κορωνοϊό όταν γεννιούνται από θετικές μητέρες. Δείγματα από τον πλακούντα, τον ομφάλιο λώρο και το αίμα υποδεικνύουν πως ο ιός σπάνια διαπερνά τον μητροπλακουντιακό φραγμό. Υπάρχουν ελάχιστα δεδομένα πως ο ιός μπορεί να συμβάλλει στην πρόωρη γήρανση του πλακούντα προκαλώντας γέννηση νεογνών με χαμηλό βάρος. Προσπάθεια γίνεται επίσης να καταγραφεί η ακριβής επίπτωση της νόσου σε έγκυες γυναίκες στην κοινότητα, αλλά και να εντοπιστεί εάν σε κάποιο τρίμηνο της εγκυμοσύνης ή κατά την περίοδο της λοχείας η συχνότητα είναι υψηλότερη. Σχετικά με τον εμβολιασμό οι έγκυες γυναίκες δεν περιλήφθηκαν στις αρχικές κλινικές δοκιμές, όμως από τον Ιανουάριο ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας συστήνει σε έγκυες γυναίκες υψηλού ρίσκου να εμβολιάζονται κατόπιν συνεννόησης με το γιατρό τους με τα mRNA εμβόλια της Moderna και της Pfizer/BioNTech.

